

СХІДНОЄВРОПЕЙСЬКИЙ
УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ РАУФА АБЛЯЗОВА

RAUF ABLYAZOV UNIVERSITY
EAST EUROPEAN

Кафедра права та інформаційної справи

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ЦИВІЛЬНЕ ПРАВО

Спеціальність

Д8 ПРАВО

Освітньо-професійна
програма

ПРАВО

Освітній ступінь

БАКАЛАВР

2026 рік

1 ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Статус навчальної дисципліни	обов'язкова
Шифр навчальної дисципліни (за ОПП)	ОК 15
Мова викладання	українська
Семестр	3,4,5,6
Обсяг дисципліни (у кредитах ЄКТС і годинах)	16/480
Передумови вивчення дисципліни:	ОК 10 Теорія держави і права ОК 11 Основи римського цивільного права
Анотація навчальної дисципліни:	«Цивільне право» є юридичною дисципліною, що вивчає сукупність правових норм, які регулюють особисті немайнові та майнові відносини між фізичними та юридичними особами, а також державою як учасником цивільних відносин. Курс формує у студентів знання про принципи цивільного права, правоздатність і дієздатність фізичних та юридичних осіб, право власності, зобов'язальні відносини, договори, спадкове право та інші інститути цивільного права. Особлива увага приділяється практичному застосуванню норм Цивільного кодексу України та судовій практиці у сфері цивільних правовідносин.
Мета і завдання навчальної дисципліни:	<i>Мета:</i> формування системних знань про цивільне право як провідну галузь приватного права; розвиток умінь застосовувати цивільно-правові норми у різних сферах суспільних відносин; виховання поваги до прав і свобод особи та відповідальності у сфері приватноправових відносин. <i>Завданнями курсу є:</i> - ознайомлення з теоретичними засадами цивільного права та його інститутами; - вивчення системи джерел цивільного права; - формування навичок тлумачення та застосування норм цивільного законодавства; - розвиток уміння аналізувати й вирішувати цивільно-правові спори.
Мета орієнтована на формування у студентів таких компетентностей:	ЗК2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК3. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності. ЗК7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями. ЗК11. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства; усвідомлення цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідності його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні. ЗК14. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.

	ЗК16. Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності. СК1. Здатність застосовувати знання з основ теорії та філософії права, знання і розуміння структури правничої професії та її ролі у суспільстві. СК3. Цінування та повага до гідності людини як найвищої соціальної цінності, розуміння її правової природи. СК7. Здатність застосовувати норми та інститути права, щонайменше з таких галузей, як: конституційне право, адміністративне право і адміністративне процесуальне право, цивільне і цивільне процесуальне право, трудове право, кримінальне і кримінальне процесуальне право. СК8. Здатність застосовувати правові принципи та доктрини. СК11. Здатність визначати належні та прийнятні для юридичного аналізу факти. СК12. Здатність аналізувати правові проблеми та обґрунтовувати правові позиції. СК13. Здатність до критичного та системного аналізу правових явищ. СК14. Здатність до консультування з правових питань, зокрема, можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів, відповідно до вимог професійної етики, належного дотримання норм щодо нерозголошення персональних даних та конфіденційної інформації. СК16. Здатність до логічного, критичного і системного аналізу документів, розуміння їх правового характеру і значення. СК17. Здатність здійснювати правовий аналіз фінансових правовідносин, застосовувати норми фінансового законодавства, тлумачити та оцінювати нормативно-правові акти у сфері публічних фінансів, оподаткування та фінансового контролю, а також визначати правові наслідки порушення фінансового законодавства.
Результати навчання:	РН13. Знати та розуміти особливості реалізації та застосування норм матеріального і процесуального права. РН20. Виокремлювати і аналізувати юридично значущі факти і робити обґрунтовані правові висновки.

2 ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Форма організації освітнього процесу	Кількість кредитів	Загальна кількість годин	Семестр вивчення	Обсяги за видами навчальних занять			Самостійна робота (год)	Вид індивідуального завдання	Форма підсумкового контролю (екзамен/залік)
				Лекції (год)	Практичні, семінарські (год)	Лабораторні (год)			
Денна форма навчання	16	480	3, 4, 5,6	140	56		284	контрольна робота	залік, екзамен
Заочна форма навчання	16	480	3, 4, 5,6	16	8		456	контрольна робота	залік, екзамен

3 ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

3.1 Зміст навчальної дисципліни

3 СЕМЕСТР

Тема 1. Предмет та система цивільного права

Поняття цивільного права. Система цивільного права. Місце цивільного права в системі права України. Методи цивільно-правового регулювання.

Тема 2. Принципи цивільного права

Основні принципи цивільного законодавства. Юридичне значення принципів. Принцип рівності сторін. Принцип свободи договору.

Тема 3. Джерела цивільного права

Конституція України як джерело цивільного права. Цивільний кодекс України. Інші закони та підзаконні акти. Міжнародні договори.

Тема 4. Цивільні правовідносини

Поняття цивільних правовідносин. Суб'єкти та об'єкти. Зміст цивільних правовідносин. Юридичні факти.

Тема 5. Суб'єкти цивільного права

Фізичні особи. Юридичні особи. Держава як суб'єкт. Територіальні громади та інші учасники.

Тема 6. Правоздатність і дієздатність фізичних осіб

Поняття правоздатності. Обсяг дієздатності. Обмеження та позбавлення дієздатності. Опіка та піклування.

Тема 7. Юридичні особи

Поняття та ознаки юридичної особи. Види юридичних осіб. Створення та припинення. Правосуб'єктність юридичної особи.

Тема 8. Об'єкти цивільних прав

Речі. Гроші та цінні папери. Результати інтелектуальної діяльності. Немайнові блага.

Тема 9. Особисті немайнові права фізичних осіб

Поняття та види. Право на життя, здоров'я, честь і гідність. Право на ім'я. Захист особистих немайнових прав.

Тема 10. Право власності

Поняття права власності. Зміст права власності. Суб'єкти права власності. Види права власності.

Тема 11. Форми та види власності в Україні

Приватна власність. Державна власність. Комунальна власність. Спільна власність.

Тема 12. Набуття та припинення права власності

Первісні способи набуття. Похідні способи набуття. Припинення права власності. Витребування майна з чужого незаконного володіння.

4 СЕМЕСТР

Тема 13. Речові права на чуже майно

Право користування чужим майном (сервітут). Право користування земельною ділянкою. Право господарського відання та оперативного управління. Інші речові права.

Тема 14. Зобов'язальне право: поняття та система

Поняття зобов'язання. Суб'єкти зобов'язання. Види зобов'язань. Виконання та забезпечення виконання.

Тема 15. Виконання та припинення зобов'язань

Принципи виконання. Способи забезпечення. Припинення зобов'язання. Наслідки порушення зобов'язань.

Тема 16. Цивільно-правова відповідальність

Поняття та ознаки. Види відповідальності. Умови настання відповідальності. Форми відшкодування шкоди.

Тема 17. Договір у цивільному праві

Поняття та значення. Елементи договору. Класифікація договорів. Укладання, зміна та розірвання договору.

Тема 18. Купівля-продаж

Поняття договору купівлі-продажу. Сторони та їх обов'язки. Форми та порядок укладення. Окремі види купівлі-продажу.

Тема 19. Договір міни

Поняття та ознаки. Права та обов'язки сторін. Відмінність від купівлі-продажу. Особливості укладення.

Тема 20. Договір дарування

Поняття договору. Сторони та їх права й обов'язки. Форма договору. Відмова від виконання дарування.

Тема 21. Договір найму (оренди)

Поняття та види. Суб'єкти. Права та обов'язки сторін. Припинення договору.

Тема 22. Договір підряду

Поняття та ознаки. Види підряду. Права та обов'язки сторін. Приймання результатів роботи.

Тема 23. Договір позики та кредиту

Поняття договору позики. Відмінність від кредитного договору. Права та обов'язки сторін. Відповідальність за невиконання.

Тема 24. Договір доручення

Поняття та значення. Права й обов'язки повіреного. Припинення договору доручення. Відмінність від суміжних договорів.

5 СЕМЕСТР

Тема 25. Договір комісії та агентський договір

Поняття договору комісії. Обов'язки комісіонера і комітента. Агентський договір. Відмінності між договорами.

Тема 26. Договір зберігання

Поняття та ознаки. Права та обов'язки зберігача. Права та обов'язки поклажодавця. Особливі види зберігання.

Тема 27. Договір перевезення

Поняття договору. Види перевезень. Відповідальність перевізника. Особливості оформлення.

Тема 28. Страхування

Поняття договору страхування. Суб'єкти страхових правовідносин. Види страхування. Права та обов'язки сторін.

Тема 29. Спадкове право: загальні положення

Поняття спадкування. Спадкодавець і спадкоємець. Спадкова маса. Час і місце відкриття спадщини.

Тема 30. Спадкування за заповітом

Поняття та значення заповіту. Форма заповіту. Види заповітів. Виконання заповіту.

6 СЕМЕСТР

Тема 31. Спадкування за законом

Черги спадкування. Право представлення. Усунення від спадкування. Поділ спадщини.

Тема 32. Спадковий договір

Поняття спадкового договору. Сторони договору. Права та обов'язки сторін. Підстави припинення.

Тема 33. Цінні папери в цивільному праві

Поняття та види. Акції. Облігації. Векселі та інші цінні папери.

Тема 34. Захист цивільних прав

Поняття захисту. Способи захисту цивільних прав. Судовий та позасудовий захист. Відновлення становища, що існувало до порушення.

Тема 35. Позовна давність

Поняття та значення. Види позовної давності. Початок перебігу строку. Наслідки спливу строку.

Тема 36. Міжнародне приватне право і цивільні відносини з іноземним елементом

Поняття міжнародного приватного права. Колізійні норми. Визнання та виконання рішень іноземних судів. Участь іноземців у цивільних відносинах.

3.2 Тематика лекцій

№ з/п	Назва теми	Обсяг у годинах	
		Денна форма	Заочна форма
1.	Предмет та система цивільного права	2	4
2.	Принципи цивільного права	4	
3.	Джерела цивільного права	4	
4.	Цивільні правовідносини	4	
5.	Суб'єкти цивільного права	4	
6.	Правоздатність і дієздатність фізичних осіб	4	
7.	Юридичні особи	4	
8.	Об'єкти цивільних прав	4	
9.	Особисті немайнові права фізичних осіб	4	
10.	Право власності	4	
11.	Форми та види власності в Україні	4	
12.	Набуття та припинення права власності	4	
13.	Речові права на чуже майно	4	4
14.	Зобов'язальне право: поняття та система	4	
15.	Виконання та припинення зобов'язань	4	
16.	Цивільно-правова відповідальність	4	
17.	Договір у цивільному праві	4	
18.	Купівля-продаж	4	
19.	Договір міни	4	
20.	Договір дарування	4	
21.	Договір найму (оренди)	4	
22.	Договір підряду	4	4
23.	Договір позики та кредиту	4	
24.	Договір доручення	4	
25.	Договір комісії та агентський договір	4	
26.	Договір зберігання	4	
27.	Договір перевезення	4	
28.	Страховання	4	
29.	Спадкове право: загальні положення	4	4
30.	Спадкування за заповітом	4	
31.	Спадкування за законом	4	
32.	Спадковий договір	4	
33.	Цінні папери в цивільному праві	4	
34.	Захист цивільних прав	4	
35.	Позовна давність	4	
36.	Міжнародне приватне право і цивільні відносини з іноземним елементом	2	
Усього годин		140	16

3.3 Тематика семінарських занять

№ з/п	Назва теми заняття	Обсяг у годинах	
		Денна форма	Заочна форма
1.	Предмет та система цивільного права	2	2
2.	Принципи цивільного права		
3.	Джерела цивільного права	2	
4.	Цивільні правовідносини		
5.	Суб'єкти цивільного права	2	
6.	Правоздатність і дієздатність фізичних осіб	2	
7.	Юридичні особи	2	
8.	Об'єкти цивільних прав	2	
9.	Особисті немайнові права фізичних осіб	2	
10.	Право власності	2	
11.	Форми та види власності в Україні	2	
12.	Набуття та припинення права власності	2	
13.	Речові права на чуже майно	2	
14.	Зобов'язальне право: поняття та система	2	
15.	Виконання та припинення зобов'язань	2	
16.	Цивільно-правова відповідальність	2	
17.	Договір у цивільному праві	2	
18.	Купівля-продаж	2	
19.	Договір міни	2	
20.	Договір дарування	2	2
21.	Договір найму (оренди)	2	
22.	Договір підряду	2	
23.	Договір позики та кредиту	2	
24.	Договір доручення	2	
25.	Договір комісії та агентський договір	2	
26.	Договір зберігання	2	
27.	Договір перевезення	2	
28.	Страховання	2	2
29.	Спадкове право: загальні положення	2	
30.	Спадкування за заповітом	2	
31.	Спадкування за законом		
32.	Спадковий договір	2	
33.	Цінні папери в цивільному праві	2	
34.	Захист цивільних прав	2	
35.	Позовна давність		
36.	Міжнародне приватне право і цивільні відносини з іноземним елементом	2	
Усього годин		56	8

3.4 Самостійна робота студентів (СРС)

№ з/п	Тема СРС	Обсяг у годинах	
		Денна форма	Заочна форма
1.	Предмет та система цивільного права	4	12
2.	Принципи цивільного права	8	12
3.	Джерела цивільного права	8	12
4.	Цивільні правовідносини	8	14
5.	Суб'єкти цивільного права	8	14
6.	Правоздатність і дієздатність фізичних осіб	8	14
7.	Юридичні особи	8	14
8.	Об'єкти цивільних прав	8	12
9.	Особисті немайнові права фізичних осіб	8	12
10.	Право власності	8	12
11.	Форми та види власності в Україні	8	12
12.	Набуття та припинення права власності	8	12
13.	Речові права на чуже майно	8	12
14.	Зобов'язальне право: поняття та система	8	12
15.	Виконання та припинення зобов'язань	8	12
16.	Цивільно-правова відповідальність	8	12
17.	Договір у цивільному праві	8	12
18.	Купівля-продаж	8	12
19.	Договір міни	8	12
20.	Договір дарування	8	12
21.	Договір найму (оренди)	8	12
22.	Договір підряду	8	12
23.	Договір позики та кредиту	8	12
24.	Договір доручення	8	12
25.	Договір комісії та агентський договір	8	12
26.	Договір зберігання	8	12
27.	Договір перевезення	8	12
28.	Страховання	8	12
29.	Спадкове право: загальні положення	8	14
30.	Спадкування за заповітом	8	14
31.	Спадкування за законом	8	14
32.	Спадковий договір	8	14
33.	Цінні папери в цивільному праві	8	14
34.	Захист цивільних прав	8	14
35.	Позовна давність	8	14
36.	Міжнародне приватне право і цивільні відносини з іноземним елементом	8	14
Усього годин		284	456

3.5 Індивідуальні завдання

Однією з форм позааудиторної самостійної роботи студента є виконання індивідуальних завдань (ІЗ). ІЗ оцінюється окремою кількістю балів. Студенти виконують ІЗ у формі контрольної роботи. Контрольна робота передбачає відповіді студентів на контрольні питання.

3 семестр

Теоретичні завдання:

1. Поняття та система цивільного права.
2. Цивільна правоздатність та дієздатність фізичних осіб.
3. Види юридичних осіб за Цивільним кодексом України.
4. Поняття правочину та його умови дійсності.
5. Форми захисту цивільних прав.

Практичні завдання:

1. Наведіть приклади речових прав, що існують у цивільному праві.
2. Складіть схему класифікації договорів за Цивільним кодексом.
3. Назвіть 5 відмінностей між зобов'язаннями та правочинами.
4. Розкрийте порядок укладення договору купівлі-продажу квартири.
5. Поясніть різницю між виндикаційним і негаторним позовом.

Ситуація:

1. Громадянин А. подарував своєму знайомому автомобіль, але через тиждень передумав і вимагає його повернення. Чи має він таке право? Які правові наслідки договору дарування?

4 семестр

Теоретичні завдання:

1. Джерела цивільного права України.
2. Поняття та види об'єктів цивільних прав.
3. Договір як підстава виникнення цивільних правовідносин.
4. Інтелектуальна власність: основні види та правовий захист.
5. Строки та позовна давність у цивільному праві.

Практичні завдання:

1. Наведіть приклади обмеженої дієздатності фізичних осіб.
2. Складіть зразок простої письмової розписки про позику грошей.
3. Визначте особливості договору оренди житлового приміщення.
4. Опишіть порядок оформлення спадщини у разі відсутності заповіту.
5. Складіть таблицю: відмінності між авторським і суміжним правом.

Ситуація:

1. Громадянин Б. узяв у сусіда ноутбук «на кілька днів», але через місяць його не повернув. Сусід вимагає повернення та відшкодування вартості зіпсованої техніки. Які норми цивільного права регулюють цю ситуацію?

5 семестр

Теоретичні завдання:

1. Поняття цивільних правовідносин.
2. Види та зміст речових прав.
3. Особливості зобов'язальних правовідносин.
4. Види договорів у цивільному праві.
5. Способи забезпечення виконання зобов'язань.

Практичні завдання:

1. Наведіть приклади підстав припинення цивільних правовідносин.
2. Розробіть схему учасників цивільних правовідносин.

3. Дайте приклади односторонніх і двосторонніх правочинів.
4. Охарактеризуйте порядок укладення та розірвання договору найму.
5. Наведіть приклади порушень права власності та способів їх усунення.

Ситуація:

1. Фірма «БудСервіс» уклала договір підряду з громадянином В. на ремонт квартири. Підрядник виконав роботи неякісно, і замовник вимагає усунення недоліків. Які права має замовник за Цивільним кодексом України?

6 семестр

Теоретичні завдання:

1. Спадкування за законом: черги спадкоємців та їх правовий статус.
2. Поняття та юридична природа спадкового договору.
3. Цінні папери як об'єкти цивільних прав: поняття та види.
4. Способи захисту цивільних прав: судовий та позасудовий порядок.
5. Міжнародне приватне право: колізійні норми у цивільних відносинах з іноземним елементом.

Практичні завдання:

1. Складіть схему черг спадкування за законом відповідно до Цивільного кодексу України.
2. Порівняйте спадковий договір і заповіт: назвіть 5 відмінностей.
3. Наведіть приклади цінних паперів та охарактеризуйте порядок їх обігу.
4. Опишіть порядок пред'явлення віндикаційного позову для захисту права власності.
5. Визначте випадки зупинення та переривання перебігу позовної давності.

Ситуація:

1. Спадкодавець Д. помер, не залишивши заповіту. Спадщину претендують заявити його дружина, повнолітній син та онук від померлого раніше сина. Визначте черговість спадкоємців та порядок поділу спадщини відповідно до Цивільного кодексу України.

3.6 Форми поточного, проміжного та підсумкового контролю

Контрольні заходи з перевірки успішності засвоєння навчального матеріалу з дисципліни включають: поточний контроль, виконання ІЗ, проміжний контроль.

Поточний контроль має на меті перевірку виконання завдань як аудиторної, так і самостійної роботи студентів та може проводитися в таких формах:

- заслуховування і публічне обговорення підготовлених виступів, доповідей з тематики занять;
- перевірка виконання практичних завдань на аудиторних заняттях;
- усне опитування або письмовий контроль на аудиторних заняттях;
- перевірка виконання завдань СРС.

Контроль виконання ІЗ здійснюється у формі перевірки виконання контрольної роботи.

Проміжний контроль проводиться у формі усного і письмового опитування за матеріалами тем змістових модулів курсу.

Формою *підсумкового контролю* з навчальної дисципліни «Цивільне право» є *залік та екзамен*.

При проведенні *підсумкового контролю* у формі електронного тестування використовується набір тестових завдань, які містяться в бібліотеці електронних курсів системи дистанційного навчання Moodle.

3.7 Методика навчання

Лекції (проблемні лекції, лекції-демонстрації з використанням мультимедійного обладнання).

Семінарські заняття (доповіді, виступи, публічне обговорення питань тем курсу, виконання завдань).

Самостійне навчання: виконання завдань самостійної роботи; індивідуальних завдань; робота з навчальною літературою, правовими джерелами.

4 КРИТЕРІЇ І ПОРЯДОК ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Кожний вид поточної навчальної роботи студента оцінюються за 5-бальною шкалою.

Критерії оцінювання роботи студентів на семінарських, практичних заняттях, виконання завдань СРС:

Оцінка	Критерії оцінювання навчальних досягнень
5 балів	Оцінюється робота студента, який у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно, самостійно та аргументовано його викладає, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних запитань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу, вільно послуговується науковою термінологією, розв'язує задачі стандартним або оригінальним способом, наводить аргументи на підтвердження власних думок, здійснює аналіз та робить висновки. Може аргументовано обрати раціональний спосіб виконання завдання й оцінити результати власної практичної діяльності; виконує завдання, не передбачені навчальною програмою; вільно використовує знання для розв'язання поставлених перед ним завдань.
4 бали	Оцінюється робота студента, який достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає, в основному розкриває зміст теоретичних запитань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу, розв'язує задачі стандартним способом, послуговується науковою термінологією. Але при висвітленні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі неістотні неточності та незначні помилки. За зразком самостійно виконує практичні завдання, передбачені програмою; має стійкі навички виконання завдання.
3 бали	Оцінюється робота студента, який відтворює значну частину навчального матеріалу, висвітлює його основний зміст, виявляє елементарні знання окремих положень, записує основні формули, рівняння, закони. Не здатний до глибокого, всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, не користується необхідною літературою, допускає істотні неточності та помилки. Планує та виконує частину завдання за допомогою викладача.
2 бали	Оцінюється робота студента, який не володіє навчальним матеріалом у достатньому обсязі, проте фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає окремі питання навчальної дисципліни, не розкриває зміст теоретичних питань і практичних завдань. Виконує лише елементи завдання, потребує постійної допомоги викладача.
1 бал	Оцінюється робота студента, який не в змозі викласти зміст більшості питань теми та курсу, володіє навчальним матеріалом на рівні розпізнавання явищ, допускає істотні помилки, відповідає на запитання, що потребують однослівної відповіді. Виконує лише елементи завдання, потребує постійної допомоги викладача.
0 балів	Оцінюється робота студента, який не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його висвітлити, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань.

Критерії оцінювання виконання ІЗ:**Критерії оцінювання виконання індивідуальних завдань (ІЗ)**

Оцінка		Критерії оцінювання
для дисциплін, вивчення яких завершується екзаменом	для дисциплін, вивчення яких завершується заліком	
10 балів	30 балів	Оцінюється робота студента, який у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно, самостійно та аргументовано його викладає, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних запитань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу, вільно послуговується науковою термінологією, розв'язує задачі стандартним або оригінальним способом, наводить аргументи на підтвердження власних думок, здійснює аналіз та робить висновки. Може аргументовано обрати раціональний спосіб виконання завдання й оцінити результати власної практичної діяльності; виконує завдання, не передбачені навчальною програмою; вільно використовує знання для розв'язання поставлених перед ним завдань.
8-9 балів	26-29 балів	Оцінюється робота студента, який достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає, в основному розкриває зміст теоретичних запитань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу, розв'язує задачі стандартним способом, послуговується науковою термінологією. Але при висвітленні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі неістотні неточності та незначні помилки. За зразком самостійно виконує практичні завдання, передбачені програмою; має стійкі навички виконання завдання.
7 балів	23-26 балів	Оцінюється робота студента, який відтворює значну частину навчального матеріалу, висвітлює його основний зміст, виявляє елементарні знання окремих положень, записує основні формули, рівняння, закони. Не здатний до глибокого, всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, не користується необхідною літературою, допускає істотні неточності та помилки. Планує та виконує частину завдання за допомогою викладача.
6 балів	19-22 бали	Оцінюється робота студента, який не володіє навчальним матеріалом у достатньому обсязі, проте фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає окремі питання навчальної дисципліни, не розкриває зміст теоретичних питань і практичних завдань. Виконує лише елементи завдання, потребує постійної допомоги викладача.
5 балів	15-18 балів	Оцінюється робота студента, який не в змозі викласти зміст більшості питань теми та курсу, володіє навчальним матеріалом на рівні розпізнавання явищ, допускає істотні помилки, відповідає на запитання, що потребують однослівної відповіді. Виконує лише елементи завдання, потребує постійної допомоги викладача.
< 5 балів	< 15 балів	Оцінюється робота студента, який не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його висвітлити, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань.

Згідно з діючою системою комплексної діагностики знань студентів, з метою стимулювання планомірної та систематичної навчальної роботи, оцінка знань студентів здійснюється за 100-бальною системою.

Підсумкова оцінка виставляється на підставі суми накопичених балів студентом, отриманих у ході поточного, рубіжного контролів, виконання ІЗ, складання заліку та екзамену (підсумковий контроль).

Схема розподілу балів:

Залік	70 балів (поточний контроль)		30 балів (контроль виконання індивідуального завдання)
Екзамен	50 балів (поточний, рубіжний контроль)	10 балів (контроль виконання індивідуальних завдань)	40 балів (підсумковий контроль)

Мінімальний пороговий рівень з кожного виду контролю:

Залік	45 балів (поточний контроль)		15 балів (контроль виконання індивідуального завдання)
Екзамен	30 балів (поточний, рубіжний контроль)	5 балів (контроль виконання індивідуальних завдань)	25 балів (підсумковий контроль)

Підсумкова семестрова оцінка за 100-бальною шкалою переводиться у національну шкалу відповідно до таблиці:

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Шкала ЄКТС	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проєкту (роботи)	для заліку
90-100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C	задовільно	
64-73	D		
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

5 ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання з вивчення навчальної дисципліни «Цивільне право» є:

- тести;
- індивідуальні завдання;
- усні, письмові відповіді при проведенні контрольних заходів (рубіжний контроль);
- доповіді і виступи на заняттях;
- проведення опитування на заняттях;
- звіти з виконання завдань СРС;
- звіти з виконання практичних завдань;

– презентації результатів виконаних завдань та досліджень.

6 ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ, ПРОГРАМНЕ І МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Електронні ресурси: конспект лекцій, електронна бібліотека навчальної літератури, презентації окремих тем, банк тестів, методичні вказівки до вивчення дисципліни для студентів.

7 РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

1. Цивільне право. Загальна частина : навч. посіб. / [О. Є. Аврамова, А. С. Горбенко, Н. О. Горобець та ін.] ; за заг. ред. С. О. Сліпченка, О. Л. Зайцева ; МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. Харків : ХНУВС, 2022. 332 с. URL: <https://dspace.univd.edu.ua/handle/123456789/13732>.

2. Цивільне право. Особлива частина : навч. посіб. / [Аврамова О. Е., Вакулович Е. В., Горбенко А. С. та ін.] ; за заг. ред. Ю. М. Жорнокуя, О. Є. Кухарева ; МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. Харків : ХНУВС, 2023. 420с. URL: <https://dspace.univd.edu.ua/handle/123456789/17227>

3. Парасюк М.В., Парасюк В.М., Грабар Н.М. Цивільне право України (загальна частина) (у схемах та таблицях) : навч. посіб. Львів : Растр-7, 2020. URL: https://dspace.lvduvs.edu.ua/bitstream/1234567890/3289/1/%D0%9F%D0%B0%D1%80%D0%B0%D1%81%D1%8E%D0%BA%20-%D1%81%D1%85%D0%B5%D0%BC%D0%B8%202020.pdf?utm_source=chatgpt.com.

4. Аксютіна А. В., Нестерцова-Собакарь О. В., Косяченко К. Е., Поклонська О. Ю. Цивільне право: загальна частина. Практикум : навч. посіб. Дніпро : Видавець Біла К. О., 2020. URL: https://fpk.in.ua/images/biblioteka/3FMB_Pravo/TSP-PRAKTYKUM.pdf?utm_source=chatgpt.com.

5. Аксютіна А. В., Нестерцова-Собакарь О. В., Косяченко К. Е., Поклонська О. Ю. Цивільне право: особлива частина. Практикум : навч. посіб. Дніпро : Видавець Біла К. О., 2021. URL: https://fpk.in.ua/images/biblioteka/3bac_pravo/tsyvilne-pravo-osoblyva.2021.pdf?utm_source=chatgpt.com.

6. Борисова В. І., Баранова Л. М. Навчально-методичний посібник для практичних занять і самостійної роботи. Харків: Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого, 2021. URL: https://library.nlu.edu.ua/POLN_TEXT/SENMK/nmp_CPU1-21.pdf?utm_source=chatgpt.com.

7. Сліпченко С. О., Зайцева О. Л. Цивільне право: Загальна частина: навчальний посібник. Харківський НУВС, 2022. URL: https://fpk.in.ua/images/biblioteka/3bac_pravo/Tsyvilne-pravo_Zahalna-chastyna_navchalnyi-posibnyk_KhNUVS_2022.pdf?utm_source=chatgpt.com.

8. Цивільний кодекс України : Закон України URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15>.